

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 L. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hát hasábos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseik alkalmán szerinti jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatással 20 kr

Csongrád és Hajdu.

Méltóságos főispán ur!

Önről, mint intelligens emberről föltesszük azt, hogy lapokat is olvas.

Ha Ön, méltóságos uram, lapokat is olvas, bizonyára értesült arról az eseményről is, hogy Csongrádban legutóbb fényes győzelmet aratott az ellenzék.

Tíz megyei bizottsági tagot kellett választani s mind a tíz helyet, ellenzéki emberekkel töltötték be!...

Tudja-e Ön méltóságos uram, mi eredményezte ezt a választást?...

Eredményezte egy jobb kor, egy tisztességesebb rendszer, mely adminisztrátorokat (a szó valódi értelmében) és nem kormánytól függő főkoréseket akar látni a magyar vármegyék élén!...

Méltóságos uram! Alig hiszem, hogy Ön valaha számot vetett azzal a rendeltetéssel, melyért Önt egy hatalmas város és vármegye élére helyezték!...

Vallja be Ön, méltóságos uram, hogy ugyanarra a szolgálatra küldték ki mint a csongrádi főispánt s a mit tesz, az nem a közjó, hanem az egyéni érvényesülés érdekében történik.

Méltóságos főispán ur! Eltekintve attól, hogy Ön jobb ügyhöz méltó buzgalommal fáradozott a debreczeni és hajdumegyei kormánypárti képviselők megválasztásán, megengedhetők tartja-e, hogy Ön a választásokon kívül is kortes főispán legyen?

Bizonyára méltóztatott olvasni a hivatalos lapnak azon számait, mely két kortes főispán elbocsáttatásáról hozott hírt.

Vándortudós, bujdosó költő*)

(Szenczi Molnár Albert.)

I.

A magyar közönséget rége óta vádolják, ma is illetik azzal a szemrehányással, hogy íróit és költőit nem becsüli meg életükben, hogy szenvedni és nyomorogni hagyja őket, hogy csak holtuk után részesíti — méltó elismerésben — és megfelelő tisztelésben. A vádló szemrehányásban bizonyára nem kevés igaz rejlik, mert az irodalomörtenet csatános példákat mutat arra, hogy mily más, mily különböző magatartást tanúsít az egész társadalom az élő és a megholt költő iránt. De mit szóljunk az olyan esethez, mikor az irodalomnak jelese sem élteben, sem holtában nem kapja meg a megillető jutalmat és elismerést, mikor a kortársak félreismerik s mellesz, az utókor pedig a kegyeletnek ráélt adóját nem rózza le iránta. Ki hinné, hogy a kívül a sors ily mostohan bánt az nem kisebb ember, mint Szenczi Molnár Albert a híres

Nem gondolja meg Ön, méltóságos uram, hogy ezek a jelek mégis csak rendszerváltozást jelentenek?...

Az a rendszer, mely a közszellemet rég ideje megbénította, vége felé közeleg és Ön ennek a rendszernek inkarnátus híve volt. . .

A csongrádi választások a megbénított közszellem újraéledését bizonyítják.

A klikkek és érdekszövetségek ellen megindult már széles körben a harcz. Debreczen, mint mindig, még most is türelmesen hordja a bukott rendszer hátrahagyott terhét, de a felébredt mozgalom Debreczent sem hagyja sokáig mozdulatlanul.

Méltóságos uram! Ön bizonyára az elvek embere. Másképen nem töltene be egy olyan diszes bizalmi állást, mint a főispánság.

Az a rendszer, mely Önnel Hajdumegyét és Debreczent boldogította nincs többé! De pusztulniok kell a rendszer eszközeinek is.

Ezt jelenti a csongrádi harcz, mely egy hatalmas, tisztító hadjáratnak bevezetését jelenti.

Az elvektől eltekintve, méltóságos uron áll bevégni ezt a harcot, vagy futni előle.

Egy dolog azonban bizonyos: az érdekszövetségek és klikkek órája ütött s Önt ép úgy meneszteni fogják, mint meneszteni kell a csongrádi főispánt.

Akkor aztán gondolkozhat a rendszerek theoriája felett!...

nyelvtan- és szótár-író s a még híresebb zsoltárfordító? Pedig ő az, a kit kora nem becsült meg elege s kit a későbbi nemzedékek annyira elfeledek, hogy azt sem tudjuk hol nyugszik, hogy porait merre hordta a szél, hogy családját, hozzátartozóit, hová sodorta a végzet viharja? Bizony, mi debreczeniek sem vagyunk mentek e hálátlanságtól, e kegyetlenségtől; bizony, hogy a régi krónikás szavai-
val éljek, ami is sokat feledkeztünk mi dolgunkban. Avagy van-e valami nyoma annak Debreczenben, hogy a régi századoknak ez egyik legnagyobb magyar tudósa, a magyar reformáció egyik legkiválóbb férfia itt tanult a debreczeni kollegiumban; megülték-e itt Debreczenben akár születésének, akár halálának valamely százados évfordulóját: rendeztek-e jubileumot zsoltárainak 50, vagy immár 100-ik kiadása alkalmára, holott e zsoltárokat talán sehol sem énekelték nagyobb buzgalommal, és holott e zsoltárok kiadásainak legalább fele debreczeni nyomdából került ki és jutott, mint énekeskönyv, — immár harmadik százada — az ország összes magyar protestánsainak a kezébe.

II.

De mintha csak az a feleves...
en, mert Szenczi Molnár Albert naplót

A képviselőház ülése.

A tegnapi — jun. 26. — ülésen a ki- egyezési tárgyalást megelőzőleg igen érdekes képet alakított a mentelmi bizottság jelentése. Az a bünsorozat, a melynek egyike, vagy másikában részességért egyik, vagy másik képviselőt kiadatni kívánják — egészen megdöbbentő s azon kérdést fakasztja ki belőlünk, hogy lehet-e feltételezni Magyarország képviselő testületéről, hogy oly bűnöket elkövetők foglalhassanak benne helyet, a milyennel vádol-
tatnak: csalás, hatóság elleni kihágás, súlyos testi sértés, közcsend elleni kihágás, zsarolás, nyilvános rágalmazás, sajtórendőri kihágás, okirat hamisítás, sikkasztás, hűtlen kezelés, csalárd bukás, becsületsértés, mentelmi jog megsértése és hét esetben parviadal vétsége.

Bizony... bizony: csunya bünsorozat ez! s különös világot vet mind a képviselőkre, mind az ellenök való eljárásra, a mely leg-
többször szándékos zaklatásból ered.

Az első a mentelmi ügy tárgyalása sorában a Csávolszky Lajosé. A Fortuna arany-
bánya-társaság ismert ügye került ezzel a Haz elé. A közönséget ez a vállalat kibocátott részvényeivel óriási módon megkárosította, mert az állítólag két millió korona alaptőkével megindult vállalat, mint a bizottság jelentése mondja, alapjában csak 250 korona (?) alaptőké-
vel alakult meg, valamint csak a lépen ragadt közönség megkárosítására szánták, azt az állítást is, hogy a vállalatnak 600.000 forint jövedelme volna. A Haz Csávolszky Lajos mentelmi jogát felfüggesztette.

Utána Sima Ferencz került a rostába. Őt valaki azzal vadoja, hogy a kétszáz forintos kauczióját, saját céljaira fordította. A Haz föl is függesztette mentelmi jogát, nem úgy Halasz Zsigmondét, a kit hatóság elleni kihágással, ellenben éppen úgy felfüggesztette Serbán Miklósét súlyos testi sértés és köz-
csend elleni kihágásért. Sima Ferenczet másod-
izben csak rágalmazásért és becsületsértésért adták ki, ellenben zsarolás vétsége miatt nem adták ki. Kulman Jánost, a ki egy beadvány-
ban nagyon lecsépelet egy járásbíró, nem

mely e kiváló irodalmi emberünket bebori-
totta, mintha olvadna a közömbösség jege, mely az ő élete és magányegénisége iránt mutatkozott.

S mintha a sors azt akarta volna, hogy a hol legtöbb hálával és kegyelettel tartoztak iránta viseltetni, onnan tamedjon emlékének megújítója, életének hű rajzója, munkássá-
gának méltatója.

Igen, az irodalomtörténetben is uralkodó végzettségűsége rendelte, hogy debreceni ember, a debreceni kollegiumnak egy 300 év-
vel későbbi növendéke, Dézsi Lajos szentelje a maga tehetségét és szorgalmát arra a kettős feladatra, hogy összeszedi Sz. Molnár Albert életének és írói pályájának szétszórt adatait és hogy kiadja meg kiadatlan kéziratait.

Két évvel ezelőti jelent meg az ő tol-
laból »Sz. Molnár Albert élete« a Magyar törté-
neti életrajzok című becses gyűjteményben és néhány hónappal ezelőtt (1898) került ki sajtó alól »Szenczi Molnár Albert naplója, le-
vezetése és irónányai«, melyeket a M. T. Aka-
demia megbízásából ugyancsak Dézsi Lajos rendezett, látott el előszóval és bőszeges jegy-
zetekkel.

en, mert Szenczi Molnár Albert naplót

* Felolvasatott a debreczeni »Csokonai-kör«
október 29-án tartott felolvasó-estélyén.

adták ki, mert a járásbíró eigen gyakran szokott erőszakosan fellépni a felek ellen. Fölfüggesztették a sajtórendőri kihágással vádolt Lepsényi Miklós és a jó Ég tudja, okirat-hamisítással, sikkasztással, csalással, stb. hányadszor vádolt Sima Ferencz mentelmi jogát.

Kossuth Ferencz és Rudnyánszky Béla mentelmi jogát is fölfüggesztetni kérték, mert benne voltak a család bukással vádolt Hunnia-gépgyár igazgatóságában. A bizottság a mentelmi jog fölfüggesztését javasolta, ellenben Schmidt Gyula kormánypárti ellenzete képviselői mentelmi jogának fölfüggesztését, mert csak alaki szempontból kéri a bíróság a kiadatást; ehhez csatlakozik Polónyi Géza is.

Kossuth Ferencz a maga ártatlanságának tudatában arra kéri a Házat, hogy mente mi jogát függeszték föl, hogy a bíróságnál bebizonyítsa ártatlanságát. A Ház egyhangulag megtagadta a kiadatást.

Párviadal vétsége miatt kiadták Forgách Antal gróf, Tiszai István gróf, Olai Lajos, Bethlen Balázs gróf, Kubik Béla, Holló Lajos, Légrady Károly, Nopcsa Elek báró, Endrey Gyula, Rakovszky István, Zeyk Gábor, Ivánka Oszkár képviselőket.

Sima Ferencz becületértéért miatt kiadták, ellenben nyilvános ragalmazás miatt, melyért szintén kikérték, nem adták ki. Münnich Aurélt ellenben becületértéért miatt kiadták, míg Pulszky Ágostonnak azt a bejelentését, hogy Banffy báró mentelmi jogát az ellenzék megsértette — mint tárgyalant — félretették.

A kiegyezés tárgyalása folyamán aztán Polónyi mondta el záró beszédét. A miniszterelnök iránt előbocsátott némi bókok után határozati javaslatot visszavonta az autonóm vámtarifa dolgában, mert hiszen a miniszterelnök ígéretet tett, hogy az autonóm vámtarifa előmunkálatait megteszi. Ez az ígéret többet ér, mint az elfogadott határozati javaslatnál is. Azután a miniszterelnök beszédére reflektálva bizonyítja, hogy neki joga azt állítani, hogy a Reichsrath nem fogja szentesíteni a 14-ik szakasz alapján a kibocsátott rendeleteket. Egy közbeszólásra Polónyi ezt kiáltja:

— Nem hiszik? No, ha én a Reichsrathban lennék, megmutatnám, hogy még a delegáció-választást is meg tudnám obstruálni. (Derültség.)

Az osztrák kormány, ugymond Polónyi, alkotmányellenesen azt cselekszi, hogy a Reichsraktot minden évben összehívja, formalisan be-terjeszti a rendeleteket, aztán erdemleges tárgyalást lehetetlenne téve, a Reichsrathot föloszlatja. Így aztán odajutunk, hogy 1907-ig minden évben ki leszünk téve annak, hogy a Reichsrath a rendeleteket visszautasítja. Neki tehát joga volt azt mondani, hogy itt rendkívül veszedelmes prekarium forog fönns ezért nem is ő tévedt, hanem a miniszterelnök. Elmondja aztán a szülő, mily zaklatással, mennyi visszaféssal járnak el Ausztriában érték-papirjaukkal. Kérde a miniszterelnöktől, miért nem tett valamit a visszaélések megszüntetésére. Hiszen ez a velünk vámszövetségben levő Ausztria úgy pr skribálja értékpapirjaukat, hogy nem engedi meg, hogy a takarékpénztárak fölöslegeiket magyar állampapirban helyezzék el. Hisz ez rosszabb a román vámháborúnál. (Helyesles a szélsőbalon.) Hogy egyáltalán neki mennyire joga van föltenni azt, hogy az osztrákok a viszonyosságot alkalmas pillanatban nem fojzák megtartani, bizonyítja az osztrák sajtó magatartása. Felolvassa a »Deutsches Volksblatt« egy cikket, melyet akkor írt, mikor Széll Kálmán Bécsben tárgyalás mely cikk címe Hinausz! Magyarul: c z o k i. E cikk unverschämt-nek és impertinentnek mondja Széll követeléseit és azt mondja, hogy a Széll által följajlott Judás-pénzt csak néhány osztrák l u m p fogadhatja el. Széll tehát csak ebbe a néhány lumpba veti bizodalmát. A törvényjavaslatot nem fogadja el, a határozati javaslatot azonban visszavonja. (Helyesles a szélsőbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök Polónyi aggodalmaira azt feleli, hogy ő reméli, (tehát csak remény!) hogy az osztrák Reichsrath elfogadja fogadni a gazdasági egyezkedést. Ez az egyezkedés az osztrákok érdekeinek is megfelel. Ismétli, hogy a vámtarifa első sorban gazdasági kérdés, mert ha az önálló vámtarifa nem felelne meg az ország gazdasági érdekeinek, akkor semmiféle politikai tekintetek bele nem vinnék abba a nemzetet soha.

Kijelenti közbetvőleg azt is, hogy a V a s k a p u d i j s z a b a s r e n d e z v e van. A mi az osztrákok gyűlölködését illeti, igaz, a magyar értékek ellen hadjáratot viselnek. A magyar kormány foglalkozik a kérdés-el és kész jogos állaspontunkat megvédeni a kérdés-el jogos és méltányos alpon megoldani. (Helyeslés.)

A s z a v a z a s n á l persze a függetlenségi és 48-as párti ellenzék kivételével minden párt kivétel nélkül elfogadta a javaslatot általában. De mégis egy kivétel! Enyedy Lukács a kormánypartból ellene szavazott.

Kossuth és Sziauy határozati javaslatát elvetették, az utolsó órák az örlési forgalom megszüntetését illető részét még E ö t v ö s K. sem fogadta el. Ők zárószóalási jogokkal sem éltek.

Öt perc szünet után a tértek a részletes tárgyalásra.

Bartha Ödön: Azt kérdezi a miniszterelnöktől, hogy van-e junktim a jelen törvényjavaslat és a fogyasztási adók átutalása között. Az ő igazságérzete az, hogy kijelentse azt, vivmány-e a törvényjavaslat? Ő azt hiszi hogy a miniszterelnöknek e törvényjavaslattal nincs mit csekednie. Mert mi e törvényjavaslatok elfogadása által abba a helyzetbe jutunk, hogy önálló ügyeinkben is a külügy-miniszter rendelkezik. Miért hagyjuk el az egyedüli helyes utat, ha ez a törvényjavaslat jó? Közönetét nyilvánítja, hogy a miniszterelnök a vitában résztvevő és minden felhangzott érvel elég komolynak tekintett arra, hogy azzal foglalkozzék. Csak arra kéri a miniszterelnököt, hogy el ne hangzót a gumentumra ne val szoljon! Kiindulási pontja függetlenségi álláspontja volt.

Széll Kálmán miniszterelnök: Az ő általa mondottakat nem engedi elfordítani. Bartha képviselő e javaslatot nem tartja vivmánynak. Ne tessék elhomályosítani az általa mondottakat. Soha sem említette, hogy e javaslatok vivmányok. Ő vivmányról beszelt akkor, midőn összeegyeztette a kereskedelmi szerződések egyidejű lejártát a vámtarifát. Mivel van elhomályosítva a törvényjavaslat? Nemcsak, hogy nincs, de a jognak a kidomborítása czélozatlak.

Kossuth Ferencz: Az általa felho-

írt, csak futólag és vázlatosan, mégis megtaláljuk benne életének és írói munkásságának legfőbb adatait, megtaláljuk benne, hol és mikor született, hol és meddig tanult, hány helyen volt korrektor és hány más helyen korrektor; megtaláljuk benne feleségének és gyermekeinek, barátainak és partfogóinak a nevét, főképp azonban az ő vándor életének, bujdosó pályájának minden kisebb-nagyobb állomásait, legalább az 1625. évig, mert itt megszakad a napló, bár élete még néhány évvel tovább terjedt.

Nemcsak naplót írt, hanem rendkívüli széleskörű levelezést is folytatott s a hozzá érkezett leveleket, iratokat gondosan megőrizte, megjegyzésekkel kísérté, kötetbe foglalta, a mely kötet csodás viszontagságokon ment át a naplóval együtt, míg végre a napló a marosvárhelyi Teleki könyvtárba, a leveleket és egyéb iratokat magában foglaló album pedig a M. T. A. birtokába jutott.

E levelek tartalmukra és eredetükre nézve a legkülönbözőbbek. Sűrűn fölkeresik rokonai, testvératyja Benedek, unokaöccse Szijjártó Lukács, a kinek Debrecenből 1598. apr. 25-én küldött levelét már közzétettem a D. Pr. lapjában, gyakran intéznek hozzá hazalévő felszólításokat protestáns papok és tanítók, még gyakrabban küldenek neki segítséget partfogói, főképp Asztalos András nagy-szombati gazdag polgár, de a levelek legnagyobb része mégis német tudósoktól, tanároktól, irodalmi emberektől való, a kik közt sok a ma már ismeretlen név, de ott találjuk Kepler Janost, a híres természettudóst és csillagvizsgálót is.

A levelek nemcsak azt bizonyítják, hogy Sz. Molnár a legszélesebb körben érintkezett

a magyar és német irodalom embereivel, hanem hogy irodalmi tervei érdeklődést keltettek az összes magyar és német protestánsoknál, hogy legfontosabb műveinek, szótárának, nyelvtanának, zsolrtárfordításának, megújta nyerni partfogókul korának protestáns fejedelmeit, a pfalzi Frigyes, a későbbi cseh királyt, a hesseni Móricot, Bocskait és Bethlen Gabort, sőt művei figyelme és elismerést keltettek a katolikusoknál is. Így nyelvtanát nagy tetszéssel fogadta Forgách Ferenc esztergomi érsek s a még akkor egyszerű jezsuita Pázmány Péter.

III.
Így ismerkedett meg egymással, ha nem is személyesen, legalább irodalmi uton, ama kornak, az ellenreformáció küzdelmes korának két legnagyobb irodalmi alakja, két legképzettebb tudósa és leghatásosabb írója. — Majdnem egykorúak voltak; az 1574-ben született Szenczi Molnár csak 4 évvel fiatalabb a magyar kath. egyház újjateremtőjénél, élte is majdnem akkor ér véget, mint a biboros szónoké, 1633-ban (tehát 4 évvel korábban), az irodalom terére is majdnem egyszerre lépnek ki, miután ismeretelének javaslatát a külföldön szerezték meg mind a kettőn.

De bármily közel hozta őket a kor, a hasonló tehetség s a majdnem egyenlő képzettség, bármennyire egymás mellé állította őket korszakos irodalmi munkásságuk, mégis mily másképp alakult pályájuk és társadalmi állásuk mily óriás különbség mutatkozik életük folyamában és emlékezetük fentartásában. Pázmány is, mint protestáns diák kezdte iskoláit, de a mint 13 éves korában a je-

zsuták áttértek, gondnélküli iskoláztatása biztosítva van, nevelése a leggondosabb terv szerint határozott cél felé irányul. Szenczi Molnár már itthoni tanuló éveit hanyóadás és vesződés tölti be, a külföldön pedig többnyire kegyelemkenyeret eszik, hazulról küldött csekély adományokból s német partfogóinak jóvoltából tengeti magát.

Pázmányt, a mint a jezsuita-rendszer a kath. egyház fölisméri benne a nagy szónokot, a megfélemlíthetlen harcos és legyőzhetlen vitaközöt, odaküldi a magyar reformáció elleni hadjáratba; már mint mint szerzetesnek megad neki minden eszközt a küzdelemhez, majd hogy szabadabban mozoghasson, feloldja a szerzet kötelei alól, végül a legfőbb egyházi és politikai méltóságokba helyezi. Sz. Molnár tudományára is nagy szükségök volna a mindinkább szorongatott protestánsoknak, de sem vezető embereik, pl. Thurzó nádor vagy később Bethlen fejedelem, sem nagy iskoláik, pl. a debreceni vagy sárospataki kollegium, nem tudják Molnárt oly állásba juttatni s itthon úgy lekötöni, hogy egész életét és minden tehetségét a reformációnak szentelje.

Pázmány, miután szónoklataival és vita irataival új életre támasztotta a kath. egyházat, ugy hal meg, mint a katolikus Magyarország legtiszteltebb főpapja, mint a királyi családnak legm-ghittebb embere, hiborral borítva, hazai és külföldi kitüntetésekkel elhalmozva.

Sz. Molnár, miután szótárával és nyelvtanával ismeretessé tette a magyar nyelvet a művelt nyugaton, miután zsolrtáiraival, a biblia új kiadásával és egyéb vallásos műveivel merhetetlen szolgálatot tett a magyar reformáció-

zolt érvek azonosak a Polónyi által fehozott érvekkel s erre a miniszterelnök megadta válaszát. Foglalkozni kíván Apponyi Albert minapi beszédével. Apponyi Albert gróf azt mondta, hogy eddig a körvonalait sem mutatta fel azon kereskedelmi politikánknak, a mely az önálló vámterület esetén alkalmazandó. A függetlenségi párt nevében egy praktikus programot adott be, amelyre czáfolatot nem kapott. A függetlenségi párt elvi álláspontja oly tisztá és annyira megfelel a praktikus jognak hogy a védekezés szükségtelen. E program olyan, hogy minden rázkódtatás nélkül átléphetne az ország az önálló vámterület alapjára.

Azt akarja, hogy Ausztria annyi iparcziket hozhasson be az országba, mint a mennyit kivisz. Ez lehetséges volna, s ezáltal az ország 30—40 millió forintot takarítana be. Bebizonyítja, hogy ez lehetséges. Hiszen az osztrák ipar teljesen ki van szolgáltatva Magyarországnak. Ha Magyarország elzárna iparát, akkor az osztrák ipar tönkre menne. Ezt tudják s érzik az osztrákok is.

A törvényjavaslat címe elfogadtatik.

A bevezető részről

Kossuth Ferencz: Nagyon sajnálom hogy olyan fontos kijelentés, mint a mely a törvényjavaslat bevezetésében van, nem foglaltatott bele a törvény szövegébe, mert jól tudjuk azt; hogy az ilyen eljárásnak már a 67-es törvények megalkotása alkalmával milyen káros következményei voltak, annyiból, hogy az osztrákok nem vették tekintetbe a magyar törvények élő szavait. Felszólalásom oka az, hogy rámutassak a tényre, hogy itt egy oly jogot tart fenn az ország, a mely már az 1867. XII. t.-cz.-ben világosan fenn van tartva. Ebből csak egy következhet, még pedig az, hogy az 1867. XII. t.-cz.-ben foglalt jog meg lett ingatva, maskep az igen t. kormány nem látta volna szükségét annak, hogy ezt a jogot újra megerősítse a törvényjavaslatban.

Ez már magába igazolja pártom és az egész ellenzék küzdelmet a közl multban, de igazolja azt is, hogy a függetlenségi párt oly intézkedéseket sürge ett, a melyek nem félre magyarázható törvényekből, hanem az ország ősjogából folynak. Sajnos, hogy a törvény félremagyarázás veszelyeivel szemben

a t, kormány nem igyekezett oly álláspontba helyezkedni, melynek megvalósítása kizárólag Magyarország akaratától függ. (Helyeslés a szelsőbaloldalon.)

Szell miniszterelnök: Kossuth képviselő téved abban, ha azt hiszi, hogy gyengíti a javaslat értékét az, ha a czim bevezető részben nincs meg. A törvényjavaslat szentírás.

A §-t elfogadják.

A 3. §-nál

Bartha Ödön: Indítványozza a 3. §. kihagyását.

Rosenberg Gyula előadó: Kéri, hogy a szakasz tartassék meg.

Madarász József: Csatlakozik Bartha indítványához. Szerinte a függetlenségi párt tagjai nem teljesítik eléggé hazafias köteleességüket. E javaslat ellen 14-en szavaztak. Köteleesség-érzet hiányának tartja a függetlenségi párt eljárását.

Szell miniszterelnök: Szintén nem tartja kihagyandónak a 3. §-t.

A Haz a §-t elfogadja.

A 4. §-nál

Kossuth Ferencz: Aggodalommal van e szakasszal szemben, mert lehetséges, hogy egy olyan kormány lesz ez országok 1907-ben, mint a mult kormány s akkor csakugyan nem lesz lehetséges ez országnak az önálló vámterületre vonatkozó jogát érvényesíteni.

Szell Kálmán miniszterelnök: Az ország törvényei elég világosak, ez irányban lehet intézkedni a törvény értelmében. Teljesen biztosítva látja az ország érdekeit e szakasszal.

A Haz a szakaszt elfogadja.

Az 5. §-nál

Páder Rezső: Az 5. §. utolsó bekezdésében «be nem tartása» helyett ajánlja: «meg nem tartása.»

Kossuth Ferencz: A viszonsosságra vonatkozó intézkedések preczisebb szövegezését indítványozza.

Szell min. elnök: Felel röviden Kossuthnak, a kinek proppozícióját nem fogadhatja el. Páder módosítását magáévá teszi.

Pichler Győző: Sajnálja, hogy Madarász képviselő szemrehányást tesz a pártnak. A part kellően fejtette ki harczát a javaslattal szemben.

nak és irodalomnak, nyomorban éli le utolsó éveit, azt sem tudjuk, hogy hol hajtottá örök álomra fejét.

Pázmánynek nevének csak művei tartják fenn, hanem azt viselte a nagyszombati egyetem és viseli a bécsi Pázmáneum ma is; emléket pedig nemcsak az eztergomi bazilikában őrsi karrarai márványszobor, hanem a királynak millenniumi ajándékképpen nem sokára hirdetni fogja a fővárosban is egy díszes művészi alkotás. Sz. Molnárnak nevének még egy prot. theol. önképzőkör sem vette fel, szülőházát, munkálkodása helyét a legkisebb emléktábla sem jelöli, sirját pedig talán a legjobb akarattal sem fogják fölmutathatni soha sem.

Az egyszerre indult, egy időben munkálkodó s részben egymás ellen harcoló két nagy irodalmi emberüknek egymástól annyira elütő pályafutása, életüknek oly különböző vége hiven tükrözi a kort, a kath. és protestánsok küzdelmének a korát.

A győztes kath. egyház a maga bajnokát és szellemi vezérét fényhez, biborhoz jutatta, örök dicsőséggel jutalmazza; a visszavert és később mind több veszteséget szenvedő protestánsok bujdosni, nyomorogni hagyják az ő érdemes szolgálójukat, családját, sirját, emléket a pusztulásnak engedik át.

IV.

Igazságtalanok volnánk azonban, ha a csekély elismerésért, sok mellőzésért, ha a szakadatlan életküzdelmekért és kivált a nyomoruságos vegért, melylyel Molnár írói s életpályáján találkozunk, csak a kort és kortársakat avagy a véletlen sorsot tennők felelőssé; mindennek oka legalább oly mértékben ott rejlik Szenczi Molnárnak terjedésében, ott rejlik Szenczi Molnárnak terjedésében, ott rejlik Szenczi Molnárnak terjedésében.

Madarász József: Nagyon jól tudja, mi a képviselő joga és azon tul nem lépett. Csak fájdalmas érzetének adott kifejezést a fölött, hogy a függetlenségi és 48-as partnak oly nagy része nem vett részt a vitában.

Elnök: Fölteszi a kérdést. A Haz többsége elfogadja a §-t Páder módosításával.

A 6. § t vita nélkül fogadták el.

Elnök: Ezzel a javaslat részleteiben is letárgyaltatott. Az ülést háromnegyed 2 óra után a holnapi ülés napirendjének megállapítása után berekesztette.

BELFÖLD.

A Sima-ügy, a csongrádiak és Ugron G.

Ugron Gábor következő telegrammot kapta Szentestől:

Városunk országgyűlési képviselőjének összeférhetlenségi esetében Csongrád népének közbenjöttével a mai napon gyűlést tartottunk. Több ezer polgár hálás lelkesedéssel vette tudomásul Nagyságodnak városunk képviselője ügyében a jog- és törvény védelmezésében tartott hazafias, lelkes felszólalását, melyért a népgyűlés Nagyságodat lelkesen üdvözli. Varga Benjámín népgyűlési elnök.

Ez az üdvözlés azonban a »Magyarország« szerint mindazoknak a képviselőknak szól, akik a pénteki ülésben az összeférhetlenségi bizottság határozata ellen felszólaltak.

KÜLFÖLD.

Forradalmi tüntetések Belgiumban.

Vasárnap a brüsszeli nagy parkban végbement katonai hangverseny alkalmával az ott egybegyűlt nagyszámú munkások óriási tüntetést rendeztek.

«Le a klérikalissokkal!»

«Éljen a forradalom!»

«A kormány köszönjön le!»

— kiáltások hangzottak és a kivonult katonaságnak kellett a rendet helyreállítani. Igen sok elfogatás történt.

vett rajta a vándorlás, a világlátás, az ő szavával élve: a b u d o s á s vágya. 1590 őszén elbucszik atyjától, testvéreitől, — elhagyja hazáját, Bécsen, Prágán, Drezdán keresztül Wittenbergába tart, a reformáció szülővárosába, de egy év múlva már Heidelbergben, majd Strassburgban találjuk, a hol négy évet tölt (1593—96), a hol a legelőbbit tanul, a baccalaureatust is elnyeri, a melynek aranyos koszoruja ma is megvan az Akadémia könyvtárában, és a hol talán végkép megtelepedett volna, ha a véletlen is azt nem akarja, hogy ismét vándorbohoz nyuljon, tovább bujdosson. Megtudjuk róla, hogy ő orthodox-kalvinista s így kizárják a strassburgi akademiából. Ő pedig most 22 éves korában igazán nyakába veszi a világot, bejárja Svájcot és Olaszországot, Genfben meglátogatja az agg Bézát, a híres zsoldár-költőt, a ki emléksorokat is ír az albumába, majd onnan délnék fordul és Rómáig meg sem áll. Az örök városban, a szent István-alapította magyar templomban lakik, de egy nap VIII. Kelemen pápának is vendége. Nem csodálkozhatunk eléggé az ő ifjú bátorságon, hogy oly könnyedén neki vágott a világnak és református létére el mert vándorolni a pápa székhelyére, a katolikus világ székvárosába; látszik, hogy lelke már ekkor el volt telve a zsoldár-költő szavaival, a kivel oly erős hitben zengette néhány évvel később:

«Az Ur énnekem őriző Pásztorom,
Azért semmiben meg nem fogyatkozom
Gyönyörű szép mezőn engemet éltet
És szép kies folyóvízre legemet ...

(Folyt. köv.)

A francia viszonyok.

Waldeck-Rousseau
kabinet.

Kétségtelen, hogy olyan összeállítású kormány, mint a mostani, még Franciaország örökké változó politikai viszonyai közt is ritkaság, sőt majdnem csodaszámba megy. Egyik oldalán Gallifet tabornok, a kommunardok hajdani réme, a másik oldalon Milner, a telivér szocialista a félvér szocialista Bádinn mellett. Azok, kik a tárczak kiosztásánál üres kézzel voltak kénytelenek távozni, az ellenzék sorait gyarapítják a Pelleton és Mesureur-féle mellőzött radikálisok a Melinézászlajához tartozó antirevizionistákkal együtt az új kormánynak a legveszelmesebb ellenzéget.

Bárhogy alakuljon is a helyzet, Franciaország mindenesetre új s rendkívüli jelentékenny meglepetések küszöbén áll.

Igen valószínű, hogy Waldeck-Rousseau kormányának nem lesz valami tulságosan hosszú az élete. A mi következik, azt semmiféle politikai proféta nem tudná megjósolni, mivel a szenvedélyek mostani harcában minden perc oly eseményeket idézhet fel, melyek teljesen váratlanok.

Táviratok.**A király.**

Bécs, jun. 26. A király egészen jól van, de a schönbrunni parkba tervezett sétája az esős idő miatt elmaradt. Ő felsége holnap schönbrunni lakosztályában Celli Giulio pápai ablegátust és Pecci gróf pápai testőr külön kihallgatáson fogadja. Szerdán ő felsége Missia a bitorost fogadja külön kihallgatáson.

Schönborn biboros halála.

Bécs, jun. 26. Bolfras báró tábornok nagybíró, a király főhadsegéde, ő felsége megbízásából táviratot küldött Schönborn bárónak, az osztrák közigazgatási bíróság elnökének, a melyben ő felségének a nagy érdemű, hazafias főpap elhunytá fölött, érzett fájdalmát és az elnök, továbbá testvérei és anyja iránt érzett legmelegebb részvételt tolmácsolja.

Az elhunyt biboros végrendeletéről azt jelentik, hogy a biboros vagyonának felét a római cseh kollegium, negyedrészt a prágai domépítő-egyesület, a másik negyed részét utódja kapja a végre, hogy az elhunyt emberbaráti műveit folytassa.

A párisi események.

Lissabon, jun. 26. Egy ma reggel Angarában (Azori-szigetek) föladott távirat szerint a Sfax gőzöst, a mely Dreyfust Franciaországba hozza, ma kőszénfelvétel végett Fayalba várják. (Tehát a híresztelések, hogy Dreyfust már Brestbe szállították volna, hámisa voltak volna?)

A vatikáni osztrák-magyar nagykövet szabadságon.

Róma, jun. 26. Revertera gróf vatikáni osztrák magyar nagykövet megkezdte rendes szabadságát és egyelőre Tolentbe (Felső-Ausztria) kíséri felesége hamvait és ott örök nyugalomra helyezi.

A Spanyol költségvetés.

Madrid, jun. 26. A kereskedők ma délelőtt a költségvetés ellen való tiltakozásuk jeleül bezárták üzleteiket. A rendet sehoh zavarták meg. Azt hiszik, hogy a vidéki kereskedők is hasonlóképp cselekedtek. (Ézek másképp demonstrálnak, mint a magyar kereskedők, sat. stb. III. oszt. pótdóval való zaklatás ellen. Szerk.)

Közigazdaság.

Berlin, jun. 26. A lanya amerikai jelentéseknek nem volt semmi hatásuk a gabona piacra. Rozs határidőre 1—2 márkával drágább. Buza körülbelül megtartotta árát, Zab artartó. Az idő borús.

Transzvál.

London, jun. 26. A Reu er-ügynökségnek jelentik Pretoriából 24-iki kelettel: A Transzváli kormány új javaslatot készült Milner kormányzó elé terjesztetni. E szerint minden idegen alatt való, a ki hat éve tartózkodik az országban, megkapja a választói jogot. Az új rendelkezést visszaható erővel ruházzák fel és a mostani honosítási záradékot eltörlik. A Times erről a javaslatról írva, azt mondta, hogy ha az első Volksraad választására vonatkozik, Angliában is, Transzválban is örömmel fogják fogadni, mint a viszonyok olyan barátságos rendezését, a minőt mindenki kívánt és sürgetett.

A nizzai kém.

Nizza, jun. 26. A Gilet-pör tárgyalását ma délelőtt 8 óra 35 perczkor kezdték meg. A védő tárgyalást kert, de az államügyész indítványára azt határozta a bíróság, hogy a pört zárt ajtók mögött tárgyalja. A tárgyalás valószínűleg két ülésen át fog tartani.

Sztrájk.

Berne, jun. 26. A Julia, Von der Heydt és Shomrock tárnokban mintegy 400 csillér és csatlós az új bányapénztári szabályzat értelmében történt levonások miatt abba hagyta a munkát.

HIREK.**A debreczeni egyesület és a székely-telepítés.**

A székely leányok és cseléd ifjaknak Debreczenben leendő kitelepítése végett a gazdasági egyesülethez, már a lapunkban említett kérelem felett az egyesület akként határozott, hogy ezen hazafias mozgalmat magáévá tévén — annak megvalósítása végett szükséges intézkedések megtételével az egyesület titkárságát bizta meg. Ezen megbízatás folytán az egyesület egyik titkára a kérvényezővel, mint egyesületi taggal a székely földre fog leutazni az ügynek a helyszínén leendő tanulmányozása és a kitelepítés közvetlen vezetésük alatt leendő eszközlése céljából.

Felkérletnek azon debreczeni gazdák és cseléd tartók, a kik állandó éves cselédet (ugy leányt, mint férfit) a székely földről kihoztatni óhajtanak, hogy ez iránti szándékukat az egyesület ügyvezető titkárságánál (városháza) d. e. 8—9-ig d. u. 2—3 óra között szóval, vagy levél útján f. 1899 év Julius hó 4-ig bejelenteni sziveskedjenek.

* Debreczeni színészek hangversenye.

A debreczeni színtársulat itt időző tagjai — a mint már jeleztük is — július hó 2-ikan vasárnap nagyszabású színelőadással egybekötött hangversenyt és táncmulatságot rendez a nagyterdei Dobos pavilon nagytermében.

A hangversenyt és a színelőadást Szacs-vay Sándor és Karacs Imre debreczeni színészek a táncmulatságot pedig a debreczeni előkelő fiatalság rendezik.

A hangversenyre a rendezők megnyerték Rizzi Margitot a pozsonyi színház koloratur énekesnőjét és közre fog működni Lukács Ilona, a debreczeni színtársulat fiatal énekesnője is. A művészestély részletes programját a mely a legkéryesebb műizlést is kielégítheti a következőkben adjuk:

1. Nyitány. Rác Károly és zenekara által.
2. Bucsudal a Szekingeni trombitásból, enekli Karacs Imre.
3. Troubadour Verdi operájából, enekli Rizzi Margit.
4. Rika Szabados Béia operettjéből a

czigány leány belépő dala, enekli Lukács Ilona.

5. A Holló költemény Poe Edgartól előadja Szacs-vay Sándor.

6. Faust Walzer, czimbalmzon előadja Nagy Dezső.

7. Traviata Verdi operából duette énekel Rizzi Margit és Karacs Imre.

8. Magyar dalok. Énekel Karacs Imre, kíséri Rác Károly.

9. Csók keringő, enekli Rizzi Margit.

10. Magyar dalok. Énekel Lukács Ilona.

11. Közzene Rác Károlytól.

12. Miniszter előszobájában. Dramolet 1 felvonásban, írta Hahn Rezső.

Személyek:

Knabe Farkas Jeremiás Szacs-vay S.
Mari nevelt leánya Lukács I.
Miniszter Püspöky I.
Jean inas Karacs I.

A hangverseny után táncmulatság következik. Az elvezetésnek ígérkező művész estélyre már előre is felhívjuk t. olvasóink figyelmét. Belépti díj: ülőhely 1 frt. Állóhely 60 kr.

* **A holnapi rendkívüli közgyűlés.** Holnap rendkívüli közgyűlés legfontosabb tárgya a szesz kérdése lesz, mely már hetek óta foglalkoztatja Debreczent. A nélkül, hogy előlegeznők magunknak a közgyűlés határozatát, bizonyosnak tartjuk, hogy a közgyűlés nem fog belemenni Debreczen dehonosztatásába, hanem le fogja szavazni a szeszmanipuláció lelkes harcosait.

* Feloszlott mészáros ipartársulat.

Debreczen legrégebbi ipartársulata a mészárosok czéhéből alakult ipartársulat. Mikor még a »czéh« büszke nevét viselte ez a társulat, kegyeletesen őrizte Szilágyi Erzsébetnek, Hunyady János özvegyének 1472-ben kelt szabadalom levelét. Ez a régi czéh az új ipartörvények életbe lépésekor ipartársulattá szervezkedett. Még akkor is nagy vagyonnal bírt a legtekintélyesebb társulat volt. Az idők folyamán azonban változtak a viszonyok. A társulat oszlopos tagjai elhaltak, az ifjabb nemzedek nem karolta fel a társulat dolgait úgy, ahogy azt a régi cselekedték. Végeredmény azután az lett, hogy nemcsak a czéh, de az ipartársulat is feloszlott. A társulat egyetlen vagyonát, a remekbe csinált czéh ládát a társulat tagjai átadták az iparhatóságnak. Most Szentpétery Ferencz r. fogalmazó, iparhatósági biztos hivatalos szobájában van elhelyezve. A láda a régi magyar asztalos ipar egyik remeke. Oldalán érdekes kepek vannak fából formálva. 1790-ben készült. A mészáros czéh érdekesebbnél érdekesebb okiratai vannak benne. Művészi kéz munkája az a régi tábla is, melyre hajdanában a czéh atyamestere hirdetésait ragasztotta fel s küldötte mindegyik mészáros mesterhez. Ez az érdekes reliquia most a városi levéltárba kerül, hol azt az igazságot fogja hirdetni, omnis glória sic transit.

* **Egyházi tanácsülés.** A debreczeni ev. reform. egyház tanácsa holnap delután az egyház tanácstermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal. 1. Jelentés a f. evi május hó 28-ik napján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyvének június hó 1-ső napján történt hitelesítéséről. 2. Jeney Szabó Miklós aijegyző kérvénye július 1-től augusztus 26-ig szabadság idő engedélyezése iránt. 3. A szamvevő jelentése az 1900-ik evi bor és fadepütáumra, valamint a tanítói lakbérilletményre vonatkozó kimutatás elkészítéséről. 4. A városi tanács 6945/1899. sz. végzése a Vecsey-Brukner-féle majorsági föld felosztásához a hatósági engedély megadása tárgyában. 5. A városi tanács f. evi 5522. számú végzése mely szerint a mester-utcai új iskolánál kö-

zós tanítói szoba nem építették, az új iskolák tervrajzai azonban jövőre az iskolaszékekkel közlendők. 6. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület 1899. május 24—27. napjain tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 37. száma Erős Lajos, Révész Lajos és P. Nagy Zoltán tanárok megválasztása és meghívása tárgyában. 7. Csányi Viktor kir. tanfelügyelő értesítése arról, hogy néhai Hajdu István tanító özvegye és kiskorú gyermekei részére az illetők az országos tanítói nyug- és gyámintézet pénztára terhére 1899. okt. 18-tól a debreczeni kir. adóhivatalnál folyóvá tétetett. 8. A helybeli m. kir. adóhivatal megkeresése az iránt, hogy a néhai Hajdu István tanító özvegye és gyermekei jegélpénzének utalványozása alkalmából kirótt 10 frt egyszermindenkori díj lehetőleg sürgős befizetésére néve intézkedés tételék. 9. A felsőbb leányiskolai igazgató tanács f. évi 444. sz. végzése Zalai Emma tanítónő állandósítása ügyében. — 10. A felsőbb leányiskolai igazgató tanács f. évi 445. sz. végzése Konrad Teréz tanítónő állandósítása tárgyában. 11. A pénztári hivatal jelentése néhai Ármós Bálint 2000 frt. hagyományának s esedékes 5 százalékos kamatjának befizetése tárgyában. 12. Az egyházi számvérvő kérvénye az iránt, hogy a presbyteri gyűléseken gazdasági kérdésekben a felszólalás jog adásék meg neki. 13. Csurka István tanító-képviselőnek indítványa a népiskolai növendékek konfirmálására való előkészítése tárgyában. 14. Az országos magyar gazd. egyesület a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás költségeinek fedezése és kiállítási alap létesítése céljából rendezett tárgysorsjáték sorsjegyeiből 10 darabot küldött. 15. Merő József technikus kérvénye az iránt, hogy az egyház tulajdonába tartozó épületek rajzainak elkészítésével ő bizassék meg. 16. Fót. Kiss Áron püspök urnak Szentjóni Kálmán tanító körpótléka tárgyban áttet miniszteri rendeletre hozott presbyteri határozatot sürgető átira. 17. Davidházy János esperesnek a f. évi apr. hóban tartott egyházmegyei ülések jegyzőkönyve nyomtatása árának utalványoztatására betérjesztett átírat.

* A füzes-abonyi vasút igazgatósági ülése. A füzes-abonyi h. érdekű r.-társaságának igazgatósága ma d. e. Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklése alatt a városházban ülést tartott.

* László napja. A mai nap a Lászlók napja volt. Debreczen Lászlóit sorra gratulálták a jó ismerősök és barátok. Különösen sokan látogattak el Ábrahám László tiszti főügyészhez. Dező László és Orosz László r. fogalmazókhoz, Beke Lászlóhoz, Máthé Lászlóhoz, Szikszai Szabó László, Kardos László, Hamar László és Tóth Lászlóhoz. — A sok gratulációhoz szívesen fűzzük a magunkét is.

* A nőipariskolai munkakiállítás még mindig tart s naponta nagyszámú közönség nézi meg a szebbnél-szebb női kézi munkákat. A látogatókat az ipariskola két tehetséges és kedves tanulója Ottlik Mariska és Márkus Irén kalauzolja a termekben. A kézi munkák egy a festmények, mint a himzések, fehérneműk és ruhavarrások csinos és ügyes kiállításukkal elragadják még a laikus nézőt is. Meglepő eredményeket mutat fel a kiállítás a művészi festményekben, melyek közül különösen megemlítendők Biedermann Frida, Márkus Irén és Ottlik Mariska ügyes munkái. Nem kevesebb dicéretet érdemelnek szép himzésekért és ruhavarrási munkáikért Márkus Irén, Engel Irén, Zalai Ilonka, Ottlik Mariska, Biedermann Frida, Sámii Viola, Szathmáry Irma, Nagy Agnes, Csicsó Erzsike és Krisztiani Vilma. Egyszersmind előismeréssel kell adózniuk buzgó fáradozásaikért az ipariskola tanárnőinek és tanáraiknak is. A kiállítás még csak ma és holnap lesz nyitva.

* Nagy csődület volt ma délelőtt a Batányi utcán. Ugyanis egy szegény pelegény jól bepalinkázva ballagott végig az utcán s mikor két rendőr buzgó támogatása ellen kézzel-lábbal tiltakozni kezdett a rendőrök összekötötték a kezét, annyira, hogy az illuminál ember éktelen jajgatásban tört ki, esedezve, vegyék le róla a köteléket, a mely

a kezét valósággal összevagdálja s akkor önként fogja őket követni. A rendnek buzgó őrői azonban, — dacára annak, hogy a legénynek a kezén a kötélszalagok a sátoleerei is kidagadtak nem voltak arra hajlandók és nagy tömeg kíséretében vonszolták be az ipsét a III. ker. kapitányságra, vélvén, hogy az ifjú pelegény ott kárhozó fájdalmait és fáradalmait s holnap ismét nyugodtan intézheti tovább a zsemle és kiflik nyivánosságra jöttének sorsát.

* Tolvaj kocsis. Pota István Schwarz Lajos okányi földbirtokos kocsisa több értékes dolgot lopott el gazdájától. Mikor nyomára jöttek a lopásnak, Pota István már a 7-dik vármegyében járt. Most országosan körözik.

* Körözött csavargó. Baba János csavargónak a b. bősörményi kir. járásbírósa előtt kellene egy és más dologról számot adni. Ő azonban eltűnt s ismeretlen helyen tartózkodik. Letartóztatása esetén Bősörménybe kísérendő.

* A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesületének hivatalos órái f. é. Julius hóban: 3-an (napi biztos Babó Miklós), 4-en (napi biztos Balogh Imre), 5-én (napi biztos Bárdos Geza) 10-én (napi biztos Becner Frigyes), 17-én (napi biztos Csath Zsigmond), 24-én (napi biztos Györy Kálmán), 31-én (napi biztos Harsanyi G.), d. u. 5—6 óráig a gr. Dégenfeld-tér 2 sz. ház I. emeletén levő hivatalos helyiségben. Igazgatósági ülés tartatik f. é. Jún. 30-an d. u. 5 órakor, amely hivatalos helyiségben. Igazgatósági ülés tartatik f. é. Jún. 30-an d. u. 5 órakor, amely hivatalos helyiségben. Igazgatósági ülés tartatik f. é. Jún. 30-an d. u. 5 órakor, amely hivatalos helyiségben. Igazgatósági ülés tartatik f. é. Jún. 30-an d. u. 5 órakor, amely hivatalos helyiségben.

* Elítélt ügynök. Az aradi lapokban olvassuk, hogy Merő V. Béla biztosítási ügynököt, ki egyideig Debreczenben is működött ily minőségben, az aradi kir. törvényszék sikkasztás vétsége miatt hat havi börtönrre ítélte. A szerencsétlen embert Debreczenben is ismerték, mint tehetséges, művelt embert, kit azonban szerencsétlen sorsa tetőnkre s vitte most is — talán tévedésből — az örvénybe. Merő saját maga védte magát a tárgyaláson és az ítélet ellen fölébegett.

* Orfeum a Bikában. A jövő hó másodikán kezd meg Angelotti jónévű és ősmert társulata a Bikában előadásait. Angelotit szerződötése csak újabb bizonyítéka annak, hogy a Bika bérleje nem kímél költséget, hogy a jó konyhán kívül más élvezetet is megszerezzen a közönségnek. Angelotti orfeumát jól ismeri a debreczeni közönség s főképp az, hogy kitűnő és diszkrétan összeállított programját csaldok is végig nézhetik.

* A debreczen szab. kir. város és Hajdu vármegyei közgyűlése f. évi július hó 9-én a z a z v a s a r -nap d. e. 10 órakor a kereskedelmi és iparkamara termében tartja meg, melyre ugy az egyesület tagjai, valamint a nagy közönség köréből mindazokat, kik az egyesület működése iránt érdeklődéssel viseltetnek, tisztelettel meghívja az elnökség. A közgyűléssel egyidejűleg ugyanabban a teremben munka-kiállítás is rendeztetni fog, a melyre már most felhívjuk a nagy közönség figyelmét. Az elnökség.

* Örült feleség. A debreczeni rendőrséghez egy köröző levél érkezett. Egy asszonyt keresnek benne, ki már hetekkel ezelőtt eltűnt s azóta nem tudják, hol van. Elméjére homály borult s így még jobban aggodnak utána. Simonovics Józsefné, sz. Kajtár Erzsébet ez a szerencsétlen. Különösen ferje nyugalma jönne vissza, ha valahonnan megkerülne.

* Ágyu és gyűrű. (Szabolcska Mihálynak egy felolvasásából) Mi az ágyu? Vesszünk egy nagy lyukat, körül öntik rézzel s meglőnek vele sok embert. Mi a gyűrű? Vesszünk egy kis lyukat, körül öntik arannyal, de csak — egy embert lőnek meg vele!

Debreczen utcái.

Helyrajzi tanulmány.

Írta: **Egy cultur-mérnök.**

Folyt. és vége.

XV.

Vidám nevű utcák.

1. Csap-utca.
2. Vendég-utca.
3. Leány-utca.
4. Sziv-utca.
5. Csók-utca.
6. Tizenháromváros-utca.

(A Csap-utczáról azt tartja a néma, hogy azon végtől-végig minden kis ablakban virág nyílik. A Tizenháromváros-utca, melynek régi híret nagyon megcsorbitotta a decentralizáció, valószínűleg onnan vette nevet, hogy nagy vásárok idején ott ütöttek sátrat a szepesi 13 városból jövő kereskedők.)

XVI.

Szomorú nevű utcák.

1. Ispotaly utca.
2. Kórház-utca.
3. Temető-utca.

XVII.

Szinekről elnevezett utcák.

1. Veres-utca.
2. Barna-utca.

XVIII.

Testrészekről elnevezett utcák.

1. Kar-utca.
2. Könyök-utca.
3. Sarok-utca.

XIX.

Közhasználatban levő tárgyakról elnevezett utcák.

1. Zsak-utca.
2. Kut-utca.
3. Ajtó-utca.
4. Kasza-utca.
5. Hajó-utca.

(Semmi jellegzetességgel nem bír, haszontalan utca-nevek ezek. A Kut-utczá még csak hagyjan, mert ott tényleg van egy pár kut, de már a Hajó-utczán sohase láttak hajót.)

XX.

Fénylő nevű utcák.

1. Hajnal-utca.
2. Nap-utca.
3. Csillag-utca.

(Azért csillag, hogy ragyogjon: a Csillag utca még se ragyog!)

XXI.

Szerény nevű utcák.

1. Csonka-utca.
2. Darabos-utca.
3. Görbe utca.

(Görbe nevet csak egy utca visel, holott 4—5 utca kivételével valamennyi utcánk görbe. Elődeink irtóztak az egyenes vonaltól mit leginkább bizonyít a Csapó-utca, mely éppen 39-szer görbül meg.)

XII.

Lármás nevű utcák.

1. Zugó-utca.

1. Morgó-utca.

(Nevükkel ellentétben, mindkettő nagyon csöndes, zajtalan utca.)

XXIII.

Magas fekvésű utcák.

1. Domb-utca.
2. Magos-utca.

(Mindkét utca tényleg magasán fekszik s igen régi. Valószínűleg meg az első települők szállottak meg.)

XXIV.

Poros utcák.

1. Homok-utca.
2. Homokkert-utca.

(Valamennyi utcánk poros, mert mindenütt bővebben vagyunk a jó nyiri homoknak. — Porzóval el tudnók látni egész Európát!)

XXV.

Kereskedelmi jellegű utcák.

1. Piac-utca.
2. Külső vásártér.

XXVI.

Épületről elnevezett utca.

1. Városház-utca.
(Ez már igazán nem utca. hanem csak járda a városház háta mögött!)

XXVII.

Égtájról elnevezett utca.

1. Nyugati-utca.
(Ez az utca valóban nyugatra néz, szemben a honvéd-husárok kaszárnyájával. Hanem nagy vásárok idején nem igen nyugosznak ott, sőt inkább egész éjjel zajonganak, a mely zajgáshoz több tényező hozzá járul.)

E 27 csoportban fel van sorolva 142 utca és tér. Több utca, legalább a mappán, nem található. Eleg szép szám ez így is s ha valaki, nem févén a híres debreczeni portól, sétálni akar 142 utca felé irányozhatja lépéteit, tehát alaposan kísérelheti magát. A városi mérnöki hivatal, üres óráiban, kiszámíthatná azt is, hogy hany kilométer hosszúságot teznek ki Debreczen utcái. Igen szép numerus jönne ki bel le!

Az utcák száma azonban már a közel jövőben, jelentékeny mérvben szaporodni fog. A belsőséghez csatolt kertészekben és a körülöttök fekvő tartományokban új város-részek vannak keletkező-féleben, tehát számos új utca támad. E öre lehetne intézkedni az iránt, hogy ezen új utcák jó neveket kapjanak s mindazon debreczeni és hazai kiünőségek, kiknek eddig utca nem jutott, kapjanak egy-egy csinos, új utcát. Így tervszerűen megakadályoznók azt, hogy a jövő század nemzedéke a ferde utca-nevekkel bajlódjék, mint a hogy mi bajlódunk az őseink által ránk maradt régi utca-nevekkel.

Az új, a nagy Debreczen képe, hatalmas körvonalakban lassanként kibontakozik előttünk. Mi már nem fogjuk azt meglátni, hogy milyen lesz a jövő Debreczenje, hanem a nagyság alapköveit az új város-rendezés által letettük, a régi hibákon már is sokat igazítottunk s az új nemzedéknek, mely ezen alapon épít, sokkal könnyebb doiga lesz, mint volt nekünk. A jövő nagyságából tehát egy visszatekintő sugar mi reánk is méltán fog esni!

Szesz-morál.

Írta: **Gondy Károly.**

Már annyi proet kontra cikket olvastam a városi szeszmanipulációról, hogy szinte szédülök és a delirium tremens reszketteti tollamat, midőn ez ügybe mártom magamat.

Nem kételkedem az ff. Dr. juris prudentián, s nem akadok fenn a Pallas bő palástján; nem keresem az igazságot a borban, a pálinkában, legkevésbé a szesz-morális oldalát az Aesopus meseiben, illetőleg a zoológiában, ha embernek megfelelni akarok.

Oly rövid idő alatt meg a Dreyfus-ügye sem denaturálódott, mint a városunk pálinka-forradalma. Féő, hogy a Havas-ügynökség vesz róla tudomást és világga kürtöli, mily iszákos nép vagyunk itt a Kánaán szívében, hol nem a fűtön, de az emberen áll virtus, midőn ké t ember bírja az összes pálinkát egy módon!

A kik a geseftet ellenzik, azok legkevésbébbé spiritiszta: nem kis asztalt, de nagy fát mozgatnak, csak hogy morális, puha mór-föld alapon... ha kilóditják, az sem lesz nagy virtus.

Az országgyűlési vegyes pourparlé, illetőleg paktum óta batrabb a város fellépése. Nem szorult már egészen a régi gárdára: a mórók mehetnek! Lassan a maga lábán kezd jarni; sutba löki a főispáni falábat: nem ijásgatgat kivilágított tőkfejvel többé! Mozgolódik, fészkelődik, de még — horrendum

mór-mentes párt szervezkedik. Megjárjuk, ha Széll-nek eresztik a főispánokat és mi független pártiak választuuk katonai asszisztencia mellett.

Azok a jó moralisták (mórlisták), kik eddig a husos urna körül nem ismertek mórest, sem morált és a városnak a még millió elköltésében leghivebben szolgáltak, most egyszerre frontot változtattak; megbicsakolták magukat és a szentnek sem segítik előbbre az adó-sárban elmenekült D. V. talyigát.

Ha! Welche Wendung durch Gottes Fügung?... liebste Augus ste! Mily váratlan fordulat!

Egyik közülök a nagy harezban felajánlotta üzletét, mint az önfeláldozó Dezső Róbert királylyal köpenyegét cserélni késznek nyilatkozott, a város jó hírneve megóvása érdekében. — Ne tessék tréfálni, mert a főszámvevőt nem oly fában ringatták, hogy ily komoly perczen ne fogadja el mentési ajánlatát. Pan-ama! annyit is teszen: mindent szeress!... hát nem válogatós.

A likör-gyártásban is van haute non-veauté! Mily csábitóan csillogna ott a sarkon a likör chromatikai szín skálája, mint a zenede alatt: vagy a Zwick-Zwack likörgyár sok ezer lámpionja az országos kiállításon. Hát bizony a morál furcsa egy sál (sawle), mely nem takarja végig Ádámot, kilátszik alóla a füge fa levél!

Ha valaki úgy hirtelenében felgazdagodik, ráfogják, hogy a föld alatt rejtett kincsre talált. A morál legalább nem enged másképp következtetni. No mi a Várost az ily sok szerencsével legtávolabbról sem gyanúsítjuk, hogy talán az Arany Bika, vagy a még aranyabb Áron-ház bontásakor vékával szedte volna az aranyakat. Szegény csak földjeit eladogatta: a föld alól teremtett pénzt. Most is azt tenné, ha volna még a Hortobágyon kívül belőle. Az utolsó stalzion, a Simonffy-utca romjain gondolkozóba esett, mint a vaskeselyű komoran tekint a messze jövőbe!...

Furi biz' a, ha elgondoljuk, hogy a szemét trágya tetején mily szépen elfut a tők indája, nem kusszik a magasba, mint a kincsek merev aranyrudja: míg a függő kerti pálmák mint a függő adósságok mily nagy áldozatok árán apoltatnak?!... A fő Áron itt, a katakombákban szedte fel magát... A bölcs Áron nem is ment a Hal piacra kölcsön pénzen palotákat építeni, hanem minden áron szabadulni igyekezett attól, mit a város minden áron megszerezni óhajtott. És miért? Mert nem szépiteni volt a célja, hanem a patkány vár helyett a piacon két kész szép házat vett, még pedig szorosan egymás mellett.

A vágott dohányja javában égett, nem is ment bele a végett. Van ott az egyik udvarán a hajdani »Tiroli korcsma«, most Hoffmann és Kronovitz nyomdája... hany akó alkohol fer el ott a nagy hodályban?! Itt most újra a spiritus a spiritust váltja fel, mint mikor a szenatorok a szent helyen jó bor mellé eszmét cseréltek.

— Legyen úgy, mint régen volt! mondja Áron. Bizony az ő spiritusával megmenthetünk volna kétszáz ezret; de hát a tetemesen bővített és avant-zsirozott mérnöki személyzetet foglalkoztatni kell!...

Mi természetesebb, hogy a tanács tanácsosnak tartja Áron nyomdokait követni. — Szeget szegél! de aztan a fejére és ne a körmére koppintson.

Es vajjon miért ne követhetné őt a szabad Város a szabad utján, ha az ut célra veze? a 30.000 frt tisztja nyeregéből éppen egy koronával könnyitene egy-egy lélek terhén. — De aztan úgy legyen!

Az emberirtás utoljára sem az Áronok, sem a Braun testvérek kezdtek, sem a város segédkezne most a hőherolásban. Első sorban maga a kormány az oka, ki a hallatlan adót kivetí a városra, midőn a regálétól potom áron megfosztotta, Igen a kormány a legimoralisabb, midőn irgalom és felekezeti tekintetek nélkül sem Isteni, sem embert nem kímél és két gyilkos... dohányt és

Hol van az megírva hogy a város közös érdekünkben mint testület nem geseftelhetne? Szabad-e jó szándékában még egy szóval is gátolni?!... Hiszen ha még jobban megadóztatja a pálinkát úgy inkább nem issza a a nép. Micsoda arány: a denaturált spiritusz 24 kr. és a vinkó 40 kr! De még savanyu vinkó még 12 kr. áru Bikszádit követel, hogy megiható legyen.

Midőn 30 év előtt a feivideken a tótok között annyira divat volt a pálinka ivás, Kassa városa úgy iparkodott a morálon igazítani, hogy a spiritusz csak városi bárcaza mellett volt kapható, de csak úgy hogy ha a fogyasztó a kért mennyiség technikai feldolgozását hitelesen ki tudta mutatni: De most?... Ugyan miből gyűlne az ötszáz millió adó??

Ha most már kenyértörésre illetőleg kenyérszításra és nem kenyérfosztásra került a szeszgeseft, nem bizgassuk a zápmorált. Moralis: mortalis... Kell is ehhez fiskális?!...

Tisztelt Közgyűlés! Nagyon és agyon tisztelt virilitás!

Ugyan miért látják oly fekete színben a szesz-geseftelést, midőn a miniszter az első gesäftsman? Bizony ránk férne az Áronok üzleti szelleme! És ha minden áron követjük őket, becsüljük meg a »mintát«; a városnak fizettek elég arandát, Jussen eszébe a Tanácsnak a német közmondás: »Leben und leben lassen!«

Valahogy úgy ne fordítsák: Lében: cserben hagyni...

CSARNOK.

Repülő tragédia.

Egyik fővárosi színházhoz beállított a múltkoriban egy borzas hajú fiatalember és az igazgató után tudakozódott. Mikor megmutatták neki az irodahelyiséget, bement és udvariasan bemutatta magát.

— Garai Tihamer vagyok.

— Örülök, mondta az igazgató és tovább dolgozott.

— Már régóta óhajtottam abban a szerencsében részesülni, hogy önnel mélyen tisztelt uram, megismerkedhessem.

— Részemről a szerencse, — udvariaskodott a direktor és folytatta az irást.

— Talán rosszkar jöttem egy kissé?

— Oh nem legkevésbé sem. Miben lehetek szolgálatára?

— Én költő vagyok.

— Igen módfelett örülök: És miket szokott uraságod költetni, ha nem indiskrét a kérdéses?

— Az nekem mindegy. A gyöngéd szonettekől a rémes balladákig és a prózai monológoktól a verses tragédiákig mindent szoktam írni.

— Megdöbbentő sokoldalúsággal bír uraságod.

— Mindennek daczára azonban legjobban kedvelem a verses tragédiákat. Mit mondtam: kedvelem? Imádom uram, imádom!

— Én kevésbbe.

— Akkor uram, ön nem ismeri az én tragédiámat.

— Még eddig nem volt szorencsém hozzá. Remélem, ezután sem lesz.

— Az én tragédiám a költészet valódi remeke.

— Az nekem mindegy. Én irtózom a versektől. Valóságos gyilkolási mánia lep meg ha egyet hallok.

— Az lehetetlen. Uraságodnak sokkal becsületesebb arca van, mint egy gyilkosnak.

— És megis úgy van. Én rettegek a verses tragédiáktól.

— Hát akkor minek adat elő mégis egyre-másra?

— Ahhoz magának semmi köze sincs.

— De van. Ma a ország

kos drámaírója nevében intézem önhöz e szerény szavakat.

— Van talán közjegyző előtt hitelesített meghatalmazása?

— Gentlemennek között, azt hiszem, ez szükségtelen.

— Am legyen. Én azonban csakis ismert nevű írók és költők műveit szoktam előadni.

— Azt akarja ezzel mondani, hogy nekem nincs eléggé ismert nevem?

— Eltalálta.

— Tudja meg tehát, hogy az én nevem is eléggé ismert. a G a r a y c ak az állnevem.

— Vagy úgy? Azt nem tudtam. Mi tehát az ön igazi neve? Talán az ismertebb lesz, mint az ál neve.

— Kohn Mór vagyok, az ezredik ebből a kiterjedt családból.

— Maga bolond. A Kohn név lehet igen jól ismert a Dob utcában, de nem a költők körében. Magamat ajánlom.

De kérem, talán egy jelenetet méltóztatnék elolvasni eszmékben gazdag szindarabomból.

— Nem méltóztatom. Nagyon el vagyok foglaltva.

— Hát akkor én olvasom fel.

Azzal meg sem várva az igazgató választását, neki pirult arccal szavai kezdé az első felvonás ötödik jelenetét.

Az igazgató egy ideig csak türelemmel hallgatta a háborzongató rimeket, de mikor az ismert költő a harmadik versszakot kezdte nagy pathosszal szavalni, bosszusan kirántotta kezéből a kézirat halmazt és kidobta az udvarra.

— Szerencsétlen ember! Mit tett ön verses tragédiámmal?

— Kiadtam a drámaíró-bizottságnak. Ha pedig nem megy, egy perc múlva ön is ott lesz, a hol rémes tragédiájának szánalomra méltó hősei nyugosznak.

— Mit, kidobni engem? Hőseim szent nevére... ez örült merészség! Meg sem hallgatva és máris — kidobva?

— Hallja maga Kohn, ne recitáljon itt idegen költőktől, mert isten uccse kihajítom a szobából.

— No ezt már csakugyan szeretném látni. Ez a személyes szabadság határozott megsértése volna.

— Még is megteszem.

— Én is ott leszek.

— Még sem takarodik ostoba tökfilkó! kiáltotta erre dühösen az igazgató és megragadta Garay urnak sovány karjait.

— Célzás akar ez lenni?

— Nem. Ez egészen komoly dolog.

— Az más. Akkor megyek és érvényesítem jogaimat.

Azzal büszke léptekkel kiment a tereméből és maga után csapta az ajtót. Mikor nagy nehezen összeszedte a repülő szindarab egy részét az udvaron, megegyeszer fölkiáltott az igazgatóhoz:

— Ad ön kárpótlást az elvesztett műkinckéért, vagy nem?

— Nem.

— Vissza vonja sértő kifejezéseit?

— Nem.

— Akkor lássa a következményeit.

Garai erre beült egy bérkocsiba és a büntető eljárás bíróságához hajtatott, a hol becsületsértés és személyes szabadság megsértése címén feljelentést tett a a szinigazgató ellen.

A tárgyaláson a panaszos, „kötő” fenntartotta a vádját és annál is inkább szigoruan kérte megbüntetni az igazgatót, mert a mint szerényen megjegyezte — kidobásával érzékeny csorba esett az ő költői hírnevének.

— Kívánja, hogy fájdalomdíjat állapítsak meg? — kérdezte a bíró.

— Azt nem, mert tekintve, hogy szóval dobott ki, nem szenvedtem testi sérülést. Az igazgató ur csupán érző lelkemen ütött sajgó sebet.

— Mit kíván tehát?

— Igazságos ítéletet, mert brutális eljárásával örökre tönkre silányított kartársaim előtt. Pedig ha hallotta volna bíró ur azokat a remek verslábakat!...

— Mondjon el belőle néhányat. Például a két első versszakot.

— Nagyon szívesen.

Ezzel szavai kezdett. Alig tartott azonban az első versszak vége felé, mikor a bíró hirtelen félbeszakította.

— Elég, fiatal ember, A többire nem vagyok kíváncsi. Kihirdetem a bíróság ítéletét.

— Allok elébe.

— A büntető eljárásbíró... igazgatót felmenti az elene emelt vád terhei és következményei alól, mert a megtartott szóbeli tárgyalás alkalmával minden kétséget kizáró módon kiderült, hogy a panaszolt jogos felháborodásában követte el a terhére rótt cselekményt. Indokok...

— Arra meg én nem vagyok kíváncsi. Látom, a bíró urnak nincs érzéke a költői műfaj iránt. Alászolgálja!

Pon-pon.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabonátözsde.

Június 26.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	Kilos	Ar 100 klg.		Kilos	100 kilogramm ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	76	9.70	9.85	80	10.10	10.25
"	77	09.85	09.90	81	00.00	00.00
"	78	09.90	09.95	82	—	—
Tiszavidéki	79	09.95	10.05	—	10.25	10.35
"	76	9.70	9.80	80	—	0.00
"	77	9.85	9.95	81	00.00	—
Pestvidéki	78	09.95	10.05	82	10.25	10.35
"	79	10.00	10.05	—	—	0.00
"	79	9.70	9.80	80	—	—
Fehérmegyei	76	9.80	9.90	81	10.15	10.25
"	78	9.90	9.95	82	—	—
"	79	09.95	10.05	—	—	—
Bácskai	76	9.45	09.55	80	—	—
"	77	9.55	9.60	81	00	00
"	78	9.65	09.75	82	0000	00
Észak mag	79	9.85	—	—	—	—
"	78	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj	70-72 7.15 7.30
" másodrendű	uj	— 7.00 7.10
Árpa takarmánynak	uj	60-62 6.15 6.35
" égetni való	uj	62-64 5.80 6.10
" serfőzdei	uj	64-66 6.50 7.00
Zab	uj	39-41 5.8 6.0
Tengeri bántási	uj	— 4.50 4.60
" más nemű	uj	— 5.00 5.25
Repce bántási	uj	— 4.15 4.45

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Június 26. Magyar elsőrendű Óreg nehéz (páronként 400 kgron felüli 40-41 $\frac{1}{2}$ kr. Közép (páronként 300-400 klg. súlyban 40-41 $\frac{1}{2}$ kr. Fialal, nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 41 $\frac{1}{2}$ -44 $\frac{1}{2}$ krig. Fialal közép (páronként 251-320 klg.) 42-42 $\frac{1}{2}$ krig. Fialal könnyű páronként 250 klgig terjedő súlyba. 44 $\frac{1}{2}$ -45 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyában) 43-44 krajczárig. közép páronként 240-260 kilogramm súlyban) 43-44 krajczárig. — Könnyű (páronként 240 klgamig terjedő súlyban) 43 $\frac{1}{2}$ -45 krajczárig

Sertés létszám: 1899. évi június 26-án volt készlet 46.735 darab, 1899 június hónap 25-én felhajtott 957 drb, 1899 június hónap 25-ik napján elszállított 1086 drb 1899 Jun. hó 21-ik napjára maradt készlet, ben 46.606 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

6141. tkv. 1899.

Póthirdetmény.

A debreczeni kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Rózsa Lajos debreczeni lakos végrehajtonak Dr. Kovács Sándorné Szoboszlai Laura debreczeni lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 frt s jár iránti végrehajtási ügyben 5037-99. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a debreczeni 6248. sz. tjkvben A + 4411a hrsz. szöllő 340 frt, a debreczeni 6425 sz. tjkvben A + 4410. hrsz. szöllő 272 frt, a debreczeni 6654. sz. tjkvben A + 4411b, 4411c. hrsz. jószágtestek együttesen 798 frt kikiáltási árban a debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság helyiségében 1899. évi augusztus hó 9-ik napjának d. u. 3 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján Nagy Jánosné Füöp Julianna végrehajtonak érdekében is 500 frt tőke követelese s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Debreczenben 1899. évi június hó 1-én, kir. tszék, mint tkvi hatóságnál.

Harsányi G. tszéki bíró helyett:

Rottler,
kir. tszéki bíró.

A ki tartás és erős öltönyöket jutányos áron akar vásárolni, az szabómestere által csak a **Stikarovszky János, Budapest** (V., Erzsébet-tér 16. szám) cségnék mintakártyáit hagyja előmutatni. Ezen cségnék szigoruan szolid üzletvezetése keszkedik a legelőgítő kiszolgáltatásért. Sem magas rabattok, sem másféle megvesztetésekk által nem szerzetetnek vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikó kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb. Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva. **Minták postafordultával.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. **Henneberg G.** selyemgyártó, (cs. és kir. udvari szállító)

Selyem-basztruha 8 frt 65 krtól

egész 42 frt 75 krig egy teljes öltözékhez való szövet — Tussors és Shantung

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborkíték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.